

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Orationibus lacvlatoriis Libri IV. Ascetici, Seu ad exercitationem spectantes

Balinghem, Antoine de

Antverpiae, 1618

Cap. III. De aliis earum sed secundis effectis, ex Græcis Patribus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51085](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51085)

nostrâ datione non pascaris, oblatione cordis placaris. Nihil enim offertur Deo ditius voluntate bonâ.

His non absimilia cæteri Patres, quæ quidem res magno solatio sit oportet tum ægris corpore, tum negotiosis hominibus, quorum seu valetudo seu occupationes, productiores orationes non ferunt.

Atque hæc de præcipuis tribus harum iaculatoriarum effectis.

C A P V T III.

*De aliis earum sed secundis effectis,
ex Gracis Patribus.*

MIRUM est quàm sint tum frequentes tum disertis sancti Patres in explicâdis orationis fructibus; qui quoniam omni cõveniunt orationi, suam etiam sibi partem vendicant orationes iaculatoriæ, atque eò fortè maiorem, quàm longiores, quod illarum usus sit maior & frequentior à pluribusque vsurpetur, feruidioreque plurimum fiant affectu unde & vberior fructus colligatur. Atque ordiar à sancto Gregorio Nysseno, cuius hæc sunt orationis seu encomia seu fructus. Oratio pudicitiae præsidium atque tutamen est, iræ moderatio, superbiam sedatio atque repressio, iniuriarum tenacis memoriæ expurgatio, invidiam

*l. de oratione
sub initium.*

D d 5 pro-

426 DE ORAT. IACVLATOR.
profligatio, iniustitiæ sublatio, impietatis
correctio. Oratio corporū robur est, abun-
dantia domus, recta iuris ac legum in ciui-
tate constitutio, regni vires, belli trophæū,
pacis securitas, dissidentium conciliatio,
coniunctorum conseruatio. Oratio virgini-
tatis sigillum est, matrimonij fides, viatori-
bus scutum, dormientium custos, vigilan-
tium fiducia, agricolarum fertilitas, nauig-
antium salus. Oratio reorum, & causam
dicētium patrona, noxiorum ac vincitorum
relaxatio atque solutio, fatigatorū requies,
mœrentium consolatio, gaudentium animi
delectatio, lugentium solatium, nuptias
contrahentium corona, natalitij festi cele-
bratio, morientium funus. Oratio conuer-
satio, sermocinatioque cum Deo est, vi-
sum effugientium contemplatio, eorum
quæ concupiscuntur certa fides, eiusdem
cum Angelis honoris conditio, bonorum
progressus, & incrementum, malorum sub-
uerio, peccatorum emendatio, præsentium
fructus, futurorum comprehensio. Hæc
Sanctus Nyssenus, qui post allata aliquot è
sacris litteris exempla, quibus propositum
suum probat, ita concludit. Atque sexcenta
(inquit) præter hæc ex iis, quæ iam accide-
runt exempla licet inuenire, quibus palàm
fit, nihil ex iis, quæ per hanc vitam colun-
tur & in pretio sunt, orationi præstare. Ita
Nyssc.

Nyssenus, quæ eadem ad verbum ab eo mutuatus est Sanctus Ephrem. Lib. de oration.

Sed Chrysoptomi aurea verba de tota hac re audiamus. Deprecatio (inquit) caput est bonorum omnium, basis ac radix vitæ frugiferæ, basis inquam quæ cæteris omnibus substernitur. Neque secus ac nauem, ac domum ea quæ substrata sunt valida reddunt, ac ne soluantur continent, ita nostram vitam orandi studium & continet, & ubique firmam reddit, adeò vt absque hoc nihil nobis boni possit contingere, neque quod ad salutem conducat. Decet igitur nos cum precatone, vitæ cursum peragere, atque hac mentem rigare. Si quidem hoc omnes homines non minus opus habemus quàm arbores aquarum humore. Neque enim valent illæ fructus producere, nisi bibant humorem radicibus, neque nos pretiosis pietatis fructibus poterimus esse grauidi, nisi precibus irrigemur. Hactenus Chrysoptomus. Ex quibus habetur non modo quantorum bonorum sit efficiens precatio, sed quàm sit etiam Christiano homini necessaria.

Atque Chrysoptomus quidem quasi nihil à se ante dictum, rursus posteriore de oratione libro aggreditur ad eius laudes. Omnium maximum (inquit) quod de precatone dicere possumus, est quod quisquis
orat,

orat, cum Deo colloquitur. Quanta enim dignitatis sit hominem cum Deo miscere sermonem, neminem latet: ceterum eam dignitatem oratione consequi, nemo profusus valet: quandoquidem hic honos etiam Angelorum superat maiestatem. Orantes itaque existimemus nos in Angelorum medio consistere, idemque sacrificium cum illis peragere. Orare namque commune opus est Angelorum pariter & hominum, neque quidquam interest inter naturam nostram & illorum, dumtaxat quod attinet ad precationem. Hæc te sociat Angelis. Quin facile fiet ut quis in illorum civitatem transferatur, in illorum vitam & consortium, ad illorum honorem, nobilitatem, sapientiam & intelligentiam, qui per omnem vitam precibus ac diuino cultui vacare studuerit. Quid enim inueniri possit, sanctius his qui cum Deo commercium habent, quid porro iustius? quid ornatus? quid sapientius? Etenim si qui cum sapientibus viris colloqui solent propter assiduam consuetudinem, breui sic transmutantur, ut illorum prudentiam referant: quid dicere conuenit de his, qui cum Deo colloquia miscant, ei sua vota deferentes? quanta sapientia, quanta virtute, quanta prudentia, quanta bonitate, quanta sobrietate, quanta morum æquitate replet illos precatio & obsecratio.

obsecratio? proinde nequaquam aberravit à vero, si quis affirmet deprecationem esse causam omnis virtutis, & iustitiæ, neque quidquam eorum quæ conferunt ad pietatem, venire posse in animum, cui non adsit deprecatio & obsecratio. Hæc & alia plura Chrysostomus de eximiis orationis fructibus & effectis, quibus si quis animum diligentius aduertat, fieri non poterit quin eorum utilitate allectus, orationem deinceps tot tantorumque causam bonorum studiose atque assidue colat.

Sed nihil frequentius incurrit in sty- lum sanctissimorum virorum, quam hu- iusce virtutis præconia & effecta; Sicut pa- nis (ait Beatus Nilus) est alimentum cor- c. 95. de
orat. poris & virtus animæ; sic spiritualis ora- tio alimentum est mentis. Diuus Dio- c. 3. de
diuinis
nomi-
nibus. nylius Areopagita, eam comparat cathæ- næ magna luce nitenti (ita enim loquitur) atque è summo cælo pendenti, & in ter- ram vsque demissæ. Item funi anchoræ al- ligato.

At Nazianzenus, Non leue (inquit) Orat. in
laudem
Cypria-
ni. momentum ad augendum animi roboris affert oratio, qui ad virtutis studium ac- cinguntur. Sed extremum Origenem au- diamus, Sicut (inquit) firmamentum cæ- In Ge-
nesis c. 2 lum appellatum est, ex eo quod diuidat in- ter aquas quæ super ipsum, & aquas quæ sub

sub ipso sunt: ita homo in corpore positus, diuiserit superiora & cælestia ab inferioribus, & terrenis (in oratione scilicet & consideratione) & ipse cælum, id est cælestis homo appellabitur.

Hæc Origenes & patres Græci, veniendum modò ad Latinos.

C A P V T IV.

Prosecutio superioris capituli ex Patribus Latinis.

TAM fuit Diuus Augustinus orationis amans, ut in eius laudes qualibet capta occasione frequenter excurrat: neque id mirum sanè, quippe qui eius tum vim, tum necessitatem proprio usu experientiaque didicerat. Oratio sancta (inquit) columna est sanctarum virtutum, deitatis scala, viduarum maritus, Angelorum cognata, fundamentum fidei, monachorum corona, coniugatorum leuamen. Beatus qui te amat, beatior qui te frequentat. Beatus qui te astringit, sed beatior qui in te perseverat. Beatus qui tecum lacrymas fundit; quoniam holocaustum sanctum Deo & immaculatum offerre non dubitamus.

Ad fratres in heremo
serm. 22

In Psal.
119.

Ostendit alibi factò Ionæ, quanta sit orationis vis, quomodo omnia peruadat, nihilque